

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фізичного виховання,
здоров'я та туризму

_____ М.В. Маліков

«_____» _____ 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТУРИСТСЬКО-КРАЇЗНАВЧА РОБОТА В КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНОСТІ
СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ**

підготовки _____ магістрів _____
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма _____ Фізичне виховання _____
спеціальності _____ 017 Фізична культура і спорт _____

галузі знань _____ 01 Освіта/Педагогіка _____

ВИКЛАДАЧІ: Пиптюк П.Ф., к.п.н., доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри теорії та методики
фізичної культури і спорту
Протокол № 1 від "28" серпня 2024 р.

Завідувач кафедри теорії та методики
фізичної культури і спорту

_____ А.П. Конох

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ А.П. Конох

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Email: piptykravel@gmail.com

Телефон: (098) 21 23 641, (061) 228-75-74 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Viber, WhatsApp, Telegram

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Туристично-краєзнавча робота в контексті діяльності сучасного закладу освіти» є підготовка майбутніх фахівців із фізичної культури і спорту до організації, проведення та управління туристично-краєзнавчою роботою в закладах освіти. Курс спрямований на формування у магістрів професійних компетентностей, які дозволять ефективно застосовувати знання з туристично-краєзнавчої діяльності для всебічного розвитку дітей та молоді, їхнього залучення до активного та здорового способу життя.

Курс «Туристично-краєзнавча робота в контексті діяльності сучасного закладу освіти» є важливим для магістрів фізичної культури і спорту, сприяючи отриманню навичок організації туристично-краєзнавчих заходів, які є частиною сучасних навчальних та виховних програм. Цей курс допомагає майбутнім фахівцям фізичної культури інтегрувати туристичну та краєзнавчу роботу в освітній процес, що сприяє пропаганді здорового способу життя та розвитку інтересу до активного відпочинку серед учнів та студентів..

Курс відповідає вимогам сучасного ринку праці, де є потреба у фахівцях, які можуть організовувати та проводити різноманітні туристичні, краєзнавчі та рекреаційні заходи. В сучасному освітньому просторі значна увага приділяється позакласній діяльності, де туристично-краєзнавча робота є ключовим компонентом. Навички, здобуті під час цього курсу, відповідають потребам закладів освіти, дитячих таборів, молодіжних організацій та клубів, які активно розвивають туристично-спортивний напрям.

Курс «Туристично-краєзнавча робота в контексті діяльності сучасного закладу освіти» є вибірковою дисципліною блоку дисциплін вільного вибору студента в межах спеціальності. Дисципліна є важливою складовою у підготовці майбутніх фахівців фізичної культури та спорту: розвиває професійні компетентності, зокрема здатність планувати, організовувати та проводити туристично-краєзнавчі заходи в освітніх закладах; сприяє формуванню навичок взаємодії з учнями та студентами під час активних та оздоровчих форм туризму; поглиблює знання у галузі туризму, допомагаючи зрозуміти вплив краєзнавства на особистісний розвиток та формування здорового способу життя. Курс формує необхідні компетентності для роботи в сучасній освітній сфері та сприяє всебічному розвитку майбутніх фахівців у галузі фізичного виховання

Навчання за курсом «Туристично-краєзнавча робота в контексті діяльності сучасного закладу освіти» передбачає використання спеціалізованого програмного забезпечення для планування туристичних маршрутів (програми для створення карт та прокладання шляхів), а також цифрові ресурси для проведення краєзнавчих досліджень, збору інформації про природні, історичні та культурні об'єкти.

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	10 год.	4 год.
Практичні заняття	10 год.	4 год.
Самостійна робота	70 год.	100 год.
Консультації	<p><i>Розклад проведення консультацій:</i> https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/fizvosp/navchal_nij_protses Один раз на тиждень, 2 години за розкладом особисто, дистанційно за попереднім погодженням.</p>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7014	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
<p>Результати навчання: РН5: Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти. РН14: Здійснювати фізкультурно-оздоровчу діяльність різних груп населення.</p> <p>Компетентності: СК 13: Здатність застосовувати регіональні та національні традиції у фізичному вихованні і спорті. СК 14: Здатність організувати та проводити різні форми активно-оздоровчого та спортивного туризму.</p>	<p><i>Методи навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції з елементами дискусії: інтерактивні лекції з обговоренням регіональних та національних традицій в спортивному та фізичному вихованні (сприяє засвоєнню історико-культурного контексту, необхідного для викладання дисципліни у закладах освіти); - практичні заняття: участь у різних формах спортивного та активно-оздоровчого туризму (розвиває здатність організувати і проводити туристично-краєзнавчу діяльність); - проектна робота: розробка проектів для проведення фізкультурно-оздоровчих заходів (сприяє засвоєнню навичок організації спортивного туризму та можливості застосування цих знань у різних групах населення); - інтерактивні семінари: обговорення актуальних методів викладання фізкультурно-оздоровчої діяльності (сприяє опануванню вміння створювати спеціалізовані навчальні програми); - метод кейсів (Case Study): аналіз конкретних ситуацій у сфері спортивного туризму або краєзнавчої роботи (розвиває навички критичного мислення та прийняття рішень); - екскурсії та польові дослідження: вивчення практичних аспектів краєзнавчої роботи і туризму. <p><i>Форми і методи оцінювання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - письмові роботи; - презентації та захист проектів; - тестування. <p><i>Контрольні заходи:</i> теоретичне тестування та практичні завдання за змістовим модулем.</p>

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи туристично-краєзнавчої роботи.

1. Туристично-краєзнавча діяльність у системі освіти.

Сутність та значення туристично-краєзнавчої роботи. Туристично-краєзнавча робота – це комплекс освітньо-виховних та спортивно-оздоровчих заходів, спрямованих на розвиток у студентів навичок активного відпочинку, зміцнення здоров'я, формування патріотичних почуттів і пізнавального інтересу до рідного краю. Вона поєднує навчання, фізичне виховання, виховання екологічної свідомості та соціалізацію особистості через активну взаємодію з природним середовищем. Значення цієї роботи полягає в її здатності сприяти формуванню стійких цінностей здорового способу життя, командної роботи, самодисципліни та відповідальності.

Місце і роль туристично-краєзнавчої діяльності у фізичному вихованні та освіті. Туристично-краєзнавча діяльність є важливою складовою частиною фізичного виховання, оскільки розвиває фізичні та психічні якості, такі як витривалість, сила, адаптивність до навколишнього середовища. Вона відіграє роль у формуванні ключових компетентностей, які передбачають знання і вміння з організації активного відпочинку та збереження навколишнього середовища. У сучасній освіті цей напрям забезпечує гармонійний розвиток студентів, поєднуючи освітні завдання з практичними навичками виживання, спортивної орієнтації, а також краєзнавчих досліджень.

Історія розвитку туристично-краєзнавчої роботи в Україні та світі. Туристично-краєзнавча діяльність має глибокі історичні корені, починаючи з походів та експедицій, організованих дослідниками і мандрівниками з метою відкриття нових територій та культур. В Україні туристично-

краєзнавча робота активно розвивалася з кінця 19 століття через різні громадські ініціативи, зокрема, Товариство любителів природи та мандрів. У радянський період туристично-краєзнавча робота стала невід'ємною частиною системи фізичного виховання, з акцентом на виховання патріотизму, колективізму та здорового способу життя. У світі відомі програми скаутів, а також численні міжнародні туристичні організації, які сприяють розвитку міжнародної співпраці у сфері туризму, спорту та краєзнавства.

2. Організаційно-методичні основи туристично-краєзнавчої роботи:

Структура і форми туристично-краєзнавчої роботи у закладах освіти. Структура туристично-краєзнавчої роботи складається з організованих заходів, спрямованих на виховання, фізичний розвиток та освітню діяльність. Ця структура може включати заняття у класах, практичні заняття на природі, участь у змаганнях та екскурсіях, краєзнавчі експедиції та походи. Форми туристично-краєзнавчої діяльності поділяються на: практичні заняття (туристичні походи, експедиції, табори), теоретичні заняття (семінари, лекції, презентації з краєзнавчої тематики). Змагання та конкурси: спортивні змагання з туризму, туристичні орієнтування, квести, вікторини з краєзнавства. Позакласна діяльність: гуртки, літні табори, екскурсії. Ці форми сприяють не лише фізичному розвитку учнів та студентів, але й розвитку інтелектуальних, соціальних та комунікативних компетенцій.

Правове регулювання туристично-краєзнавчої діяльності. Туристично-краєзнавча діяльність регулюється рядом законодавчих актів, включаючи нормативні документи щодо освітнього процесу та фізичного виховання. В Україні туристична діяльність регулюється Законом «Про туризм», а також освітніми програмами Міністерства освіти і науки України, що передбачають використання туристично-краєзнавчої роботи в освітніх закладах. Крім того, існують положення про безпеку, що регулюють проведення туристичних походів, вимоги до безпечної поведінки під час екскурсій і подорожей, а також обов'язкове страхування учасників. Особлива увага приділяється міжнародним стандартам та інтеграції туристично-краєзнавчої роботи в загальнодержавну та міжнародну практику.

Підготовка навчально-методичних матеріалів для проведення туристично-краєзнавчих заходів. Розробка навчально-методичних матеріалів включає складання програм, посібників, інструкцій, планів занять і маршрутів для проведення краєзнавчих екскурсій та походів. Методичні матеріали мають бути адаптовані до різних вікових груп і рівнів фізичної підготовки учасників, враховувати освітні потреби та інтереси студентів. Викладачі та керівники туристичних груп мають використовувати інтерактивні методи навчання, сучасні технології (цифрові карти, GPS-навігація), а також інноваційні підходи до організації занять, такі як екологічні дослідження або історико-культурні проекти. Навчально-методичні матеріали також включають правила безпеки та алгоритми дій у надзвичайних ситуаціях, що є обов'язковими для підготовки студентів до реальних умов туристичної діяльності.

3. Педагогічні аспекти туристично-краєзнавчої діяльності:

Вплив туристично-краєзнавчої роботи на всебічний розвиток особистості. Фізичний розвиток: Туристично-краєзнавча діяльність стимулює фізичну активність, розвиває витривалість, силу, координацію рухів, що сприяє зміцненню здоров'я. Інтелектуальний розвиток: Краєзнавчі дослідження включають вивчення історичних, географічних, культурних та екологічних аспектів місцевості, що розвиває навички аналізу, критичного мислення та здатність до пошуку і обробки інформації. Моральний і соціальний розвиток: Робота у складі туристичних груп сприяє формуванню таких якостей, як відповідальність, самостійність, дисциплінованість, толерантність та повага до інших. Емоційний розвиток: Перебування на природі, подолання фізичних труднощів та досягнення спільних цілей сприяють розвитку позитивних емоцій, самоконтролю та самооцінки.

Формування компетентностей у студентів засобами туристично-краєзнавчої діяльності. Предметні компетентності: Студенти набувають знань про туристичні та краєзнавчі методи роботи, навички планування маршрутів, проведення екскурсій, організації походів та змагань. Загальні компетентності: Розвиток комунікативних навичок, здатності до командної роботи, лідерства, вирішення конфліктів та прийняття рішень у складних умовах. Соціальні компетентності: Туристично-краєзнавча діяльність допомагає формувати соціальну відповідальність, взаємодію у групах, здатність співпрацювати з різними категоріями населення (молодь, люди похилого віку, особи з інвалідністю). Екологічна свідомість: Студенти засвоюють принципи екологічного туризму, розуміють важливість

охорони довкілля і раціонального використання природних ресурсів.

Методи виховання та соціалізації особистості через туристично-краєзнавчу діяльність. Ігрові та інтерактивні методи: Використання ігор на природі, квестів, спортивних змагань стимулює не лише фізичну активність, але й співпрацю, лідерські навички та креативність. Методи колективної роботи: Організація групових походів та проєктів сприяє формуванню навичок взаємодії, розподілу ролей у команді та відповідальності за спільну діяльність. Рефлексивні методи: Аналіз виконаної роботи, обговорення досягнень та помилок під час туристично-краєзнавчих заходів сприяє розвитку самокритичності, адекватної самооцінки та соціальної інтеграції. Виховні заходи: Використання туристичних походів як засобу виховання громадянськості, патріотизму, екологічної культури та відповідального ставлення до природи.

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти та технології туристично-краєзнавчої роботи.

4. Методика організації туристично-краєзнавчої роботи:

Планування та організація туристичних походів, експедицій та подорожей. Етапи підготовки: Туристичний похід, експедиція або подорож вимагає ретельного планування, що включає вибір маршруту, оцінку фізичної підготовки учасників, підбір відповідного спорядження та узгодження із правилами безпеки. Вибір маршруту: Маршрут має враховувати географічні, кліматичні та культурно-історичні особливості місцевості, а також рівень підготовки учасників. Необхідно також враховувати складність ландшафту, відстань та доступ до води, укриттів і медичної допомоги. Організація учасників: Важливо розподілити ролі та обов'язки між учасниками групи (керівник, інструктори, медпрацівники, відповідальні за харчування, навігацію та техніку безпеки). Документація та дозвіл: Планування потребує складання докладного плану маршруту та відповідної документації для отримання дозволів на проведення походу або експедиції, особливо в захищених природних зонах чи за кордоном. Підготовка до екстрених ситуацій: Важливим аспектом є готовність до можливих надзвичайних ситуацій, включаючи знання першої допомоги та створення плану дій на випадок непередбачених обставин (травми, погіршення погодних умов тощо).

Особливості проведення спортивних туристичних змагань. Типи змагань: Спортивні туристичні змагання можуть бути різних типів (пішохідні, вело, водні, гірські), кожен з яких вимагає спеціальних навичок і методики проведення. Правила та регламенти: Важливо враховувати національні і міжнародні правила змагань, які регулюють допустимі маршрути, рівень складності, суддівство та критерії оцінки. Оцінка результатів: Оцінка в туристичних змаганнях базується на точності орієнтування, швидкості проходження дистанції, дотриманні техніки безпеки та інших чинниках (правильне виконання технічних етапів, подолання перешкод). Безпека учасників: Особлива увага приділяється техніці безпеки, організації медичного супроводу та забезпеченню необхідного рівня підготовки учасників. Логістика та інфраструктура: Організація змагань вимагає підготовки інфраструктури (стартові майданчики, місця для відпочинку та ночівлі), логістики для доставки учасників та забезпечення їх необхідними ресурсами.

Використання інтерактивних методів у краєзнавчій роботі (екскурсії, квести, орієнтування). Інтерактивні екскурсії: Використання сучасних технологій, таких як мобільні додатки, віртуальні тури та мультимедійні засоби для проведення краєзнавчих екскурсій, що стимулює інтерес студентів до вивчення рідного краю. Квести: Краєзнавчі квести – це інтерактивні ігри, що поєднують фізичну активність та інтелектуальні завдання. Вони розвивають навички командної роботи, орієнтування на місцевості та креативне мислення. Орієнтування: Орієнтування як вид спорту й активності розвиває здатність швидко аналізувати місцевість, користуватися картами та компасами. Цей метод можна використовувати як під час туристичних походів, так і у навчальних цілях. Застосування ГІС-технологій: Геоінформаційні системи (ГІС) та електронні карти відкривають нові можливості для організації туристичних заходів, дозволяють точно планувати маршрути та створювати інтерактивні картографічні матеріали.

5. Технології краєзнавчих досліджень:

Методи збирання та аналізу краєзнавчих матеріалів. Польові дослідження: Основними методами

збирання краєзнавчих матеріалів є польові дослідження, що включають експедиції, походи, екскурсії та зустрічі з місцевим населенням для вивчення культурних, історичних, географічних та природних особливостей регіону. Архівна робота: Використання документальних джерел, таких як історичні архіви, бібліотечні ресурси, музейні експонати, дає змогу глибше аналізувати історію та розвиток певної території. Інтерв'ю та усна історія: Проведення інтерв'ю з місцевими жителями для збору усної історії, легенд, спогадів та розуміння культурних традицій. Географічні та картографічні методи: Використання карт, знімків з повітря або супутників для вивчення топографії місцевості, визначення маршрутів та оцінки природних ресурсів. Аналіз та систематизація даних: Зібрані матеріали потрібно систематизувати, класифікувати за типами та проаналізувати для отримання науково обґрунтованих висновків щодо особливостей досліджуваної місцевості.

Підготовка та реалізація краєзнавчих проєктів. Планування краєзнавчого проєкту: Необхідно чітко визначити мету, завдання, етапи виконання та методи реалізації проєкту. Важливо враховувати матеріально-технічне забезпечення, кадрові ресурси, часові рамки та бюджет. Залучення учасників: Краєзнавчі проєкти можуть бути реалізовані як індивідуально, так і в складі групи, з залученням студентів, викладачів та місцевих фахівців. Підготовка звітності та презентація результатів: Після завершення проєкту його результати мають бути представлені у вигляді звіту, доповіді, наукової публікації або публічної презентації (наприклад, мультимедійної або виставкової). Оцінка ефективності: Під час реалізації краєзнавчого проєкту необхідно оцінювати його вплив на розширення знань про досліджувану територію, залучення місцевих спільнот до активної діяльності та використання результатів у практичній роботі (наприклад, у туризмі чи освіті).

Інтеграція краєзнавчої роботи з іншими дисциплінами. Поєднання з історією та культурологією: Краєзнавчі дослідження тісно пов'язані з вивченням історії, етнографії та культури регіону, тому важливо залучати міждисциплінарний підхід, поєднуючи ці знання з краєзнавчою роботою. Природничі науки: Географія, біологія та екологія можуть бути інтегровані в краєзнавчі дослідження через вивчення природних ресурсів регіону, ландшафтів, флори і фауни. Фізичне виховання та спорт: Туристично-краєзнавча робота може поєднуватися з активним способом життя, через організацію спортивно-оздоровчих заходів, походів та орієнтування на місцевості. Використання інформаційних технологій: Сучасні технології, такі як геоінформаційні системи (ГІС), можуть бути застосовані для обробки краєзнавчих даних, розробки інтерактивних карт, що також є важливим елементом інтеграції з іншими науковими галузями. Міжпредметні проєкти: Студенти можуть реалізовувати міжпредметні проєкти, які об'єднують знання з кількох дисциплін для створення повного уявлення про досліджувану місцевість (наприклад, екологічні екскурсії, історико-культурні подорожі).

6. Туристично-краєзнавча діяльність як засіб оздоровлення та фізичного розвитку:

Вплив туристично-краєзнавчої роботи на зміцнення здоров'я та фізичну підготовку учасників. Фізичне навантаження: Туристично-краєзнавча діяльність передбачає фізичну активність, яка позитивно впливає на серцево-судинну систему, дихальні органи, покращує загальну витривалість, силу та координацію. Психологічний вплив: Активність на природі сприяє зниженню рівня стресу, покращенню психоемоційного стану та загального самопочуття учасників. Загартування: Перебування на свіжому повітрі, активна діяльність в умовах природного середовища сприяють загартуванню організму, підвищенню імунітету та стійкості до захворювань. Соціальний аспект: Групові туристичні заходи сприяють розвитку командної роботи, соціалізації та взаємопідтримки серед учасників, що також впливає на зміцнення психологічного здоров'я.

Програми фізкультурно-оздоровчих занять у рамках туристично-краєзнавчої діяльності. Комплексний підхід: Програми включають вправи для загальної фізичної підготовки (розминка, стретчинг, динамічні рухи), а також спеціалізовані заняття, спрямовані на розвиток витривалості, орієнтування на місцевості, долавання природних перешкод. Етапність підготовки: Важливо враховувати етапи підготовки до туристичних походів — від базової фізичної підготовки до спеціалізованих тренувань з орієнтування, роботи з картою, техніки пересування різними типами місцевості. Інтеграція з оздоровчими практиками: Туристично-краєзнавчі заходи можуть включати елементи йоги, дихальних вправ, занять з медитації на природі, що сприяє загальному оздоровленню організму. Фізична активність у природних умовах: Програми фізкультурно-оздоровчих занять проводяться на природі, що

дозволяє поєднувати оздоровчі вправи з активною діяльністю на свіжому повітрі, що підвищує їх ефективність.

Особливості залучення різних вікових груп до оздоровчого туризму. Молодші вікові групи: Для дітей і підлітків акцент робиться на ігрових формах туризму, легких маршрутах та інтерактивних вправах для розвитку фізичних і соціальних навичок. Важливо враховувати психофізіологічні особливості дітей і їх здатність долати фізичні навантаження. Дорослі та молодь: Залучення молоді та дорослих включає активні туристичні походи, змагання та експедиції, що дозволяє поєднувати фізичне навантаження з пізнавальною діяльністю. Програми для цієї категорії можуть бути більш інтенсивними і тривалими. Старші вікові групи: Для людей похилого віку оздоровчий туризм може включати більш помірні фізичні навантаження, такі як скандинавська ходьба, екскурсійні маршрути, розраховані на легку фізичну активність. Важливо враховувати фізичні можливості і стан здоров'я учасників цієї категорії. Індивідуальний підхід: Програми оздоровчого туризму повинні бути адаптовані до індивідуальних фізичних можливостей, інтересів і потреб кожної вікової групи, забезпечуючи доступність і безпечність активностей.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Туристично-краєзнавча діяльність у системі освіти: - сутність та значення туристично-краєзнавчої роботи - місце і роль туристично-краєзнавчої діяльності у фізичному вихованні та освіті - історія розвитку туристично-краєзнавчої роботи в Україні та світі	2	2	<i>раз на два тижні</i>
	Педагогічні аспекти туристично-краєзнавчої діяльності: - вплив туристично-краєзнавчої роботи на всебічний розвиток особистості - формування компетентностей у студентів засобами туристично-краєзнавчої діяльності - методи виховання та соціалізації особистості через туристично-краєзнавчу діяльність	4	2	
2	Технології краєзнавчих досліджень: - методи збирання та аналізу краєзнавчих матеріалів. - підготовка та реалізація краєзнавчих проєктів. - інтеграція краєзнавчої роботи з іншими дисциплінами.	4	2	<i>раз на два тижні</i>
Разом		10	6	

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
- 1	Організаційно-методичні основи туристично-краєзнавчої роботи: - структура і форми туристично-краєзнавчої роботи у закладах освіти - правове регулювання туристично-краєзнавчої діяльності - підготовка навчально-методичних матеріалів для проведення туристично-краєзнавчих заходів	4	2	<i>раз на два тижні</i>
2	Методика організації туристично-краєзнавчої роботи: - планування та організація туристичних походів,	4	2	<i>раз на два тижні</i>

	експедицій та подорожей - особливості проведення спортивних туристичних змагань - використання інтерактивних методів у краєзнавчій роботі (екскурсії, квести, орієнтування)			<i>тижні</i>
	Туристично-краєзнавча діяльність як засіб оздоровлення та фізичного розвитку: - вплив туристично-краєзнавчої роботи на зміцнення здоров'я та фізичну підготовку учасників - програми фізкультурно-оздоровчих занять у рамках туристично-краєзнавчої діяльності - особливості залучення різних вікових груп до оздоровчого туризму	2	2	
Разом		10	6	

7. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Безпека життєдіяльності у туристично-краєзнавчій роботі	10	25
	Регіональні особливості туристично-краєзнавчої діяльності	20	25
2	Інформаційні технології у туристично-краєзнавчій роботі	20	25
	Міжнародний досвід туристично-краєзнавчої роботи	20	25
		70	100

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

Мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати здобувачу для допуску до підсумкового контролю складає 35 балів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання* та термін виконання	Усього балів
1	теоретичні види: тести	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7014	протягом семестру до залікового тижня	3
	практичні: пошуково-логічні завдання	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7014	протягом семестру до залікового тижня	6
	комплексні: контрольна робота, самостійна робота	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7014	протягом семестру до залікового тижня	10 11
				30
2	теоретичні види: тести	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7014	протягом семестру до залікового тижня	3
	практичні: пошуково-логічні завдання	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7014	протягом семестру до залікового тижня	6
	комплексні: контрольна робота, самостійна робота	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7014	протягом семестру до залікового тижня	10 11
				30
Усього за змістові модулі	теоретичні види: тести = 6			60
	практичні: пошуково-логічні завдання = 6			
	комплексні: контрольна робота = 2 самостійна робота = 6			
	20			

*Критерії оцінювання зазначені у розділі «Система накопичення балів»:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7014>

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7014	20 тестових завдань – кожна правильна відповідь = 1 бал	20
	Практичне завдання	Розробка та проведення туристично-краєзнавчого заходу для різних вікових груп. Опис завдання: 1. Планування заняття: розробка детального плану заняття, враховуючи регіональні та вікові аспекти туристично-краєзнавчої роботи. План має включати: - цілі та завдання заняття. - використання методів туристично-краєзнавчої роботи відповідно до віку. - методи мотивації та підтримки учасників. 2. Проведення заняття: має бути забезпечена активна участь усіх учасників заходу. 3. Рефлексія: після проведення підготувати короткий звіт з аналізом ефективності проведеного заходу, виявлених труднощів та пропозиціями щодо поліпшення практики туристично-краєзнавчої роботи в контексті діяльності сучасного закладу освіти.	Результати виконання студентом індивідуального практичного завдання оцінюється за такою шкалою: - відповідність плану заняття регіональному напрямку туристично-краєзнавчої роботи (max 10 балів) - застосування туристично-краєзнавчих методів (max 10 балів) - ефективність взаємодії з учасниками, їх зацікавленість (max 10 балів) - здатність до рефлексії та самооцінки проведеного заняття (max 10 балів). Загальна оцінка визначається як сума балів, отриманих студентом за кожним пунктом.	20
Усього балів				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Брижак Н. Ю. Краєзнавча та туристична робота : курс лекцій для студентів педагогічного факультету. Мукачево : МДУ, 2012. 116 с.
2. Мозолев О. М. Організація молодіжного спортивно-оздоровчого туризму : навчальний посібник. Хмельницький : ХГПА, 2020. 155 с.
3. Колотуха О. В., Щербатюк Н. І. Організація краєзнавчо-туристської діяльності : навчальний посібник. Кіровоград : ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2012. 186 с.
4. Кравець Н. В. Краєзнавча робота в контексті навчально-виховної діяльності сучасного закладу освіти : методичний посібник. Дубно, 2016. 156 с.
5. Щука Г. Теорія та методика організації краєзнавчо-туристичної роботи : курс лекцій. Берегове : ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ, 2023. 140 с.

Додаткова:

1. Фесенко С. В. Стежками рідного краю (туристично-краєзнавча робота в школі) : методичні матеріали. Корсунь-Шевченківський, 2016. 78 с.
2. Мулик К. В. Спортивно-оздоровчий туризм в системі фізичного виховання школярів і студентів : монографія. Харків : ФОП Бровін А. В., 2015. 418 с.
3. Луцький Я., Луцький В. Основи шкільного туризму. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2008. 138 с.
4. Лугова О. І. Туристичні ресурси України. Київ : Інститут туризму федерації профспілок України, 2016. 352 с.
5. Луцький Я. В., Косило М. Ю. Туристично-краєзнавча робота в школі. Івано-Франківськ : ЛІК, 1994. 80 с.
6. Браславська О. В., Рожі І. Г. Краєзнавчо-туристична робота в системі освіти. *Треті Сумські наукові географічні читання : матеріали Всеукр. наук. конференції (12-14 жовтня 2018 р.)*, 2018. С. 17-19.
7. Вертель В. В. Геологічні екскурсії як ефективний засіб розвитку пізнавальної компетентності вихованців закладу позашкільної освіти туристсько-краєзнавчого спрямування. *Наукові записки СумДПУ імені А. С. Макаренка. Географічні науки*. 2019. Випуск 10. С. 137-147.
8. Поліщук В. В. Туристсько-краєзнавча діяльність дітей в навчальних закладах освіти. *Географія*. 2017. № 5-6 (321-322). С. 10-14.
9. Юрченко А. Особливості туристсько-краєзнавчої роботи у дитячих організаціях: комплексний підхід. *Збірник наукових праць національної академії державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*. № 1(16) 2019. С. 420-432.
10. Зеленська Л. І., Троценко О. В. Практикум із туристично-краєзнавчої роботи з географії. Донецьк : РВВ ДНУ, 2012. 80 с.
11. Demeuov A., Mazbayev O., Aukenova G., Kholoshyn I., Varfolomyeyeva I. Pedagogical possibilities of tourist and local history activities. *E3S Web of Conferences* 280. 2021. № 11011 (2021). С. 2-9.
12. Rozhi I., Moskalenko M., Moskvichova O., Babenko L., Nosachenko V., Hariunova Y. Tourism Local Lore in the Modern System of Education. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*. 2023. № 15(1). P. 159-175.

10. Інформаційні ресурси

1. Закон України Про туризм від 15.09.1995 №324/95-ВР. URL: <http://surl.li/mykhov>
2. Закон України Про фізичну культуру і спорт від 24.12.1993 № 3808-XII. URL: <http://surl.li/sgckue>
3. Про внесення змін до Правил проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України. Наказ МОН № 237 від 24.03.06 року. URL: <http://surl.li/fpblgi>

4. Наказ МОН від 02.10.2014 № 1124 «Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи», зареєстрований 27.10.2014 за № 1340/26117. URL: <http://surl.li/yekwyd>
5. Цілі сталого розвитку ООН 2016-2030pp. URL: <http://surl.li/snwimk>
6. Інструкція щодо організації та проведення екскурсій і подорожей з учнівською та студентською молоддю, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 02.10.2014 № 1124. URL: <http://surl.li/zqgcaa>
7. На допомогу туристичному краєзнавству. Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://surl.li/jsmkrx>

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Фахово-професійний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних і практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати лекційні і практичні заняття регулярно, мусять узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені заняття мають бути відпрацьовані протягом поточного змістового модулю. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок заліково-екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються на сторінці курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: Тел. (061) 227-12-76

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь

ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>